Europees Parlement
2024-2029

Commissie buitenlandse zaken

2025/2168(INI)

16.10.2025

ONTWERPVERSLAG

over de aanbeveling van het Europees Parlement aan de Raad, de Commissie en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid betreffende nauwere samenwerking tussen de EU en Canada in het licht van de huidige geopolitieke context, waaronder de bedreigingen voor de economische stabiliteit en soevereiniteit van Canada
(2025/2168(INI))

Commissie buitenlandse zaken

Rapporteur: Tobias Cremer

INHOUD

Blz.

ONTWERPAANBEVELING VAN HET EUROPEES PARLEMENT 3

TOELICHTING 8

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT 9

ONTWERPAANBEVELING VAN HET EUROPEES PARLEMENT

aan de Raad, de Commissie en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid betreffende nauwere samenwerking tussen de EU en Canada in het licht van de huidige geopolitieke context, waaronder de bedreigingen voor de economische stabiliteit en soevereiniteit van Canada
(2025/2168(INI))

Het Europees Parlement,

– gezien de Overeenkomst inzake strategisch partnerschap tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en Canada, anderzijds[1], die op 30 oktober 2016 is ondertekend en sinds 1 april 2017 voorlopig wordt toegepast,

– gezien de Brede Economische en Handelsovereenkomst (CETA) tussen Canada, enerzijds, en de Europese Unie en haar lidstaten, anderzijds[2], die op 21 september 2017 voorlopig in werking is getreden,

– gezien het digitaal partnerschap tussen de EU en Canada en de groene alliantie tussen de EU en Canada, die op 23 november 2023 van start zijn gegaan,

– gezien de verklaring van de Europese Unie en Canada getiteld “Joint Statement: Enduring Partnership, Ambitious Agenda”, die tijdens de top EU-Canada op 23 juni 2025 in Brussel is aangenomen,

– gezien het veiligheids- en defensiepartnerschap tussen de Europese Unie en Canada, dat tijdens de top EU-Canada op 23 juni 2025 in Brussel is ondertekend,

– gezien zijn aanbeveling betreffende de diplomatieke strategie en geopolitieke samenwerking van de EU in het Arctisch gebied[3],

– gezien artikel 121 van zijn Reglement,

– gezien het advies van de Commissie internationale handel,

– gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken (A10-0000/2025),

A. overwegende dat de Europese Unie en Canada, in een geopolitieke context die gekenmerkt wordt door toegenomen rivaliteit tussen grootmachten, politieke volatiliteit en versnelling van de klimaatverandering, een gedeelde en toenemende belangstelling hebben voor het verdiepen van hun samenwerking en het handhaven van de op regels gebaseerde internationale orde;

B. overwegende dat de EU en Canada strategische partners zijn die verenigd zijn in hun

[1] PB L 329 van 3.12.2016, blz. 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2016/2118/oj.
[2] PB L 11 van 14.1.2017, blz. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2017/37/oj.
[3] Tekst wordt in november 2025 aangenomen.

overtuiging dat de democratie, de rechtsstaat, de mensenrechten en multilaterale samenwerking de Canadese en Europese samenleving en de internationale gemeenschap ten goede komen en daarom moeten worden verdedigd via mondiale allianties van gelijkgestemde partners;

C. overwegende dat doeltreffende samenwerking tussen de EU en Canada op basis van gezamenlijk leiderschap en gedeelde verantwoordelijkheid cruciaal is om mondiale uitdagingen aan te gaan, zoals de Russische oorlog tegen Oekraïne, de hybride oorlogsvoering van Rusland tegen democratische samenlevingen, de geopolitieke concurrentie in het Arctisch gebied, de toenemende assertiviteit van China, de toegenomen volatiliteit in het buitenlands beleid van de VS, de klimaatverandering en de situatie in het Midden-Oosten;

D. overwegende dat samenwerking tussen de EU en Canada binnen de bestaande kaders essentieel is om de welvaart van beide partijen in stand te houden en te vergroten; overwegende dat deze essentiële samenwerking onder meer betrekking heeft op handel, de economie en gezamenlijke ambities om uitdagingen zoals de groene en de digitale transitie aan te gaan;

E. overwegende dat Canada, door zijn inzet voor langdurige steun aan Oekraïne en sterk leiderschap tijdens zijn voorzitterschap van de G7, heeft getoond dat het een strategische partner van de EU en een betrouwbare NAVO-bondgenoot is;

F. overwegende dat het volledige potentieel van de bestaande instrumenten voor samenwerking tussen de EU en Canada moet worden benut en dat het partnerschap tussen de EU en Canada moet worden versterkt, teneinde één blok te vormen tegen de Russische oorlog in Oekraïne, het revisionisme van geopolitieke actoren, de escalatie van hybride oorlogsvoering tegen democratische samenlevingen, de klimaatverandering en uitdagingen voor de mondiale handelsorde;

1. beveelt de Raad, de Commissie en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid aan:

Het partnerschap tussen de EU en Canada: institutioneel kader

a) dit moment van gedeelde uitdagingen aan te grijpen als een kans om het potentieel van het strategisch partnerschap tussen de EU en Canada volledig te benutten en de betrekkingen naar een nieuw niveau te tillen bij het nastreven van gemeenschappelijke belangen en waarden in een snel veranderende mondiale omgeving;

b) hun inspanningen voor een snelle uitvoering van de conclusies van de top EU-Canada van 23 juni 2025 te maximaliseren, door concrete stappen te zetten om tastbare vooruitgang te boeken op de gebieden die in de gezamenlijke verklaring en het veiligheids- en defensiepartnerschap zijn beschreven;

c) de dialogen op verschillende niveaus te intensiveren, waaronder topontmoetingen en gezamenlijk initiatieven, alsook samenwerkingsvormen voor de lange termijn op werkniveau, teneinde de samenwerking te verdiepen en mondiale uitdagingen gezamenlijk aan te gaan;

d) een sterkere rol voor de parlementaire dialoog in het strategisch partnerschap te ondersteunen; er nota van te nemen dat Canada de status van wettelijk waarnemer heeft in de Raad van Europa; op te roepen tot meer samenwerking op parlementair niveau en er bij de Raad van Europa op aan te dringen Canada regelmatig als waarnemer uit te nodigen voor interparlementaire bijeenkomsten;

Samenwerking op het gebied van buitenlands en veiligheidsbeleid

e) de samenwerking met Canada op te voeren bij het reageren op onmiddellijke veiligheidsdreigingen voor onze samenlevingen, zoals de Russische oorlog tegen Oekraïne, de hybride aanvallen op en inmenging in democratische samenlevingen aan beide zijden van de Atlantische Ocean, de assertiviteit van China, de toegenomen volatiliteit in het buitenlands beleid van de VS, de gevolgen van de klimaatverandering en de situatie in het Midden-Oosten;

f) een routekaart op te stellen voor de volledige en tijdige uitvoering van de toezeggingen die zijn gedaan in het veiligheids- en defensiepartnerschap, dat een coherent politiek kader biedt voor gezamenlijke inspanningen op dit gebied in het kader van initiatieven die een aanvulling vormen op de samenwerking van de partijen in de NAVO, zoals het SAFE-instrument en het ReArm Europe-plan;

g) voort te bouwen op de steun van de EU en Canada voor de soevereiniteit, onafhankelijkheid en territoriale integriteit van Oekraïne, alsook op de gezamenlijke toezegging om op lange termijn politieke, militaire, financiële en humanitaire bijstand te verlenen, onder meer door samen te werken aan een sterke internationale alliantie voor het gebruik van bevroren soevereine activa van Rusland;

h) de sancties tegen en het diplomatieke isolement van Rusland te coördineren met Canada en andere partners;

i) de samenwerking met Canada te evalueren en te intensiveren om cyber- en hybride oorlogsdreigingen te bestrijden en destabiliserende activiteiten en desinformatie tegen te gaan;

j) de coördinatie tussen de EU en Canada te versterken om de veelzijdige uitdagingen aan te gaan die het gevolg zijn van de groei en assertiviteit van China;

k) samen met Canada te werken aan een rechtvaardige en duurzame vrede in het Midden-Oosten door middel van een via onderhandelingen tot stand gekomen tweestatenoplossing; de samenwerking op te voeren om de verlening van humanitaire hulp aan burgers in Gaza te waarborgen, en alle diplomatieke en operationele inspanningen ter bevordering van de alomvattende regionale stabiliteit te ondersteunen;

l) een halfjaarlijkse dialoog over buitenlands beleid op te zetten om strategische samenwerking op het gebied van kwesties met de hoogste prioriteit mogelijk te maken;

Versterking van het multilateralisme

m) de samenwerking met Canada bij de verdediging van het multilateralisme verder te versterken, teneinde samen de opkomende en gevaarlijke geopolitieke realiteit het hoofd

te bieden die onze gedeelde waarden, belangen en veiligheid in het gedrang brengt;

n) de samenwerking tussen de EU en Canada in multilaterale fora te versterken door standpunten te coördineren, initiatieven op elkaar af te stemmen en samen te werken om onze gedeelde waarden te verdedigen;

o) samen te werken om de vitale rol en werking van multilaterale instellingen zoals de VN, de G7, de G20 en de NAVO te waarborgen;

Samenwerking in het Arctisch gebied

p) hun bezorgdheid te uiten over de militarisering van het Arctisch gebied en samen te werken met Canada om het noordpoolgebied als regio van vrede, stabiliteit en samenwerking uit hoofde van het internationaal recht in stand te houden;

q) in de context van de toegenomen geopolitieke belangstelling voor het noordpoolgebied nauw samen te werken met Canada om de autonomie van Groenland en de handelingsvaardigheid van het Groenlandse volk te vrijwaren;

r) de samenwerking tussen de EU, Canada, Denemarken en Groenland te versterken en daarbij voort te bouwen op de historische overeenkomst die is bereikt om reeds lang bestaande grensgeschillen vreedzaam op te lossen;

Handel in goederen en diensten, digitale handel en investeringen

s) de voordelen van CETA onder de aandacht te brengen in de lidstaten en de EU, waaronder, maar niet uitsluitend, een betere markttoegang, vereenvoudigde handel en minder belemmeringen voor kmo's;

t) er bij de tien lidstaten die CETA nog niet hebben geratificeerd op aan te dringen dit snel te doen, als belangrijk politiek signaal in de aanloop naar 2027, wanneer CETA tien jaar voorlopig zal worden toegepast;

Wereldwijde ontwikkeling

u) te zorgen voor nauwe coördinatie met Canada om kritieke lacunes te helpen opvullen, multilaterale ontwikkelingskaders te versterken, duurzame ontwikkeling en inclusieve internationale partnerschappen te bevorderen en steun voor het maatschappelijk middenveld en democratische veerkracht te handhaven;

Onderwijs, onderzoek en contacten tussen mensen

v) snel gevolg te geven aan de toezegging om de samenwerking te verdiepen op gebieden als contacten tussen mensen, cultuur, jeugd, steun voor inclusief beleid en het digitale partnerschap tussen de EU en Canada;

w) de veerkracht van de maatschappij te vergroten door de deelname van Canada aan Horizon Europa te benutten, de samenwerking op het gebied van onderwijs en onderzoek te verbeteren, trans-Atlantische mobiliteit van jongeren voor werk, studie en vrijwilligerswerk te vergemakkelijken en verdere mogelijkheden voor contacten tussen mensen en studie-uitwisselingen te onderzoeken, waarbij wordt voortgebouwd op

Erasmus en Erasmus+;

Slotopmerkingen

x) te blijven werken aan een echt partnerschap van gelijken met Canada, op basis van vertrouwen, gedeelde waarden en gemeenschappelijke belangen;

y) de betrokkenheid bij samenwerkingsinitiatieven te bevorderen, niet alleen met de centrale overheid van Canada, maar ook met de provinciale autoriteiten en andere relevante instanties;

°

° °

2. verzoekt zijn Voorzitter deze aanbeveling te doen toekomen aan de Raad, de Commissie en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid.

TOELICHTING

Het partnerschap tussen de EU en Canada is gebaseerd op gemeenschappelijke waarden en een gedeelde inzet voor de democratie, de mensenrechten, de op regels gebaseerde multilaterale orde en de rechtsstaat. In het licht van de toenemende instabiliteit in de wereld en de vele uitdagingen waarmee zowel de EU als Canada worden geconfronteerd, wordt in het verslag benadrukt dat het partnerschap tussen de EU en Canada verder moet worden versterkt. Ook moet er gevolg worden gegeven aan de resultaten van de top EU-Canada van 23 juni 2025 door middel van concrete stappen die gericht zijn op het verbeteren van de samenwerking op belangrijke gebieden zoals handel, mededinging en veerkracht, trans-Atlantische veiligheid, onderwijs, onderzoek en de bestrijding van de klimaatverandering. Daarnaast moet de samenwerking op gebieden die nog niet volledig tot hun recht komen in het partnerschap tussen de EU en Canada, zoals de versterking van de contacten tussen mensen, cultuur, jongeren en ondersteuning van inclusief beleid voor iedereen, verder worden ontwikkeld.

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT

Overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement verklaart de rapporteur in het verslag input te hebben opgenomen over aangelegenheden in verband met het onderwerp van het dossier die in het kader van de opstelling van het ontwerpverslag door hem is ontvangen van de volgende belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister[1] vallen, of van de volgende vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades:

1. Belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister vallen
2. Vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades
Mission of Canada to the European Union

De bovenstaande lijst is opgesteld onder de exclusieve verantwoordelijkheid van de rapporteur.

De rapporteur verklaart dat aan natuurlijke personen die met hun naam en/of functie in de lijst worden vermeld privacyverklaring nr. 484 van het Europees Parlement (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do) is verstrekt, waarin de voorwaarden voor de verwerking van hun persoonsgegevens en de rechten in verband met die verwerking worden toegelicht.

[1] Interinstitutioneel Akkoord van 20 mei 2021 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over een verplicht transparantieregister (PB L 207 van 11.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).